

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

Kaposvári Campus

Gyógypedagógia alapképzési szak

A fonológiai tudatosság vizsgálata, fejlesztése nagy csoportos óvodásokkal

Belső konzulens: Demeter Gáborné
Egyetemi oktató

**Belső konzulens
intézete/tanszéke: Neveléstudományi Intézet**

Készítette: Máthé Réka Ágnes

Kaposvár

2024

Tartalmi kivonat

Cím: A fonológiai tudatosság vizsgálata, fejlesztése nagycsoportos óvodásokkal

Készítette: Máté Réka Ágnes (DBCMMC)

Gyógypedagógia Alap képzés, Levelező szak

MATE Kaposvári Campus, Neveléstudományi Intézet

Belső témavezető: Demeter Gáborné - Egyetemi oktató

Dolgozatomban az óvodáskorú gyermekek körében a fonológiai tudatosság spontán módon való kialakulását, illetve a célzott fejlesztés szükségességét vizsgáltam. A heti rendszerességgel, kis csoportban történő fejlesztés után a hat hónap múlva megismételt méréssel a fejlesztés hatékonyságát szerettem volna igazolni.

A vizsgálatot Pécs Kertvárosi városrészének két óvodájában végeztem, amelyek a lehető legtöbb szempontból hasonlítottak egymásra. Azonos számú nagycsoportos gyermekkel alkotam egy Alap-, és egy Kontroll csoportot, melyek egyaránt nyolc főből álltak - négy lány és négy fiú – az életkoruk 5.0- 6,5 év. A csoportok között a szülők iskolázottságában volt eltérés, az Alap csoportban egy gyermek szülei rendelkeznek felsőfokú végzettséggel, a Kontroll csoport gyermekei közül hat felsőfokú végzettséggel rendelkező szülők gyermeke.

A vizsgálatot Jordandisz Ágnes Fonológia Tudatosság Tesztjével végeztem, az adatok elemzése IBM SPSS Statistics 29.0 programcsomaggal történt.

Az első mérés eredménye: a Kontroll csoport minden területen eredményesebbnek bizonyult, nem csak a fonéma szint feladataiban volt jelentős az eltérés, hanem még az ebben az életkorban már biztosnak számító szótagolást mérő feladatokban is.

A fejlesztésben az Alap csoport gyermekei vettek részt hat hónapig, heti egy alkalommal. Változatos módon végeztünk feladatokat figyelve a differenciálásra, a játékosság fenntartására a nehéz feladatokban is. Az óvónőkkel rendszeresen megbeszéltem a tapasztalatokat, a játékos feladatokat beépítették a csoport anyanyelvi foglalkozásaiba is.

A második mérés eredménye az Alap csoport jelentős fejlődését mutatta. A feladatvégzésük sokkal pontosabb, biztosabb lett. A fonéma szinten volt a legnagyobb mértékű a fejlődésük. Azonban a célzott fejlesztés ahhoz volt elég, hogy felzárkózzanak a Kontroll csoportéhoz, és elérjék az életkoruknak nagyjából megfelelő átlagot. Az Alap csoport gyermekeinek speciális fejlesztésre is szükségük volt ahhoz, hogy ezen a területen megközelítőleg azzal az eséllyel kezdjék az iskolát, mint a jobb nyelvi környezetből érkező Kontroll csoportos társaik.